

دستور العمل چگونگی تعیین تکلیف اشیاء توقیفی

در راستای اجرای بند ۹ ماده ۳ قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب سال ۱۳۶۷ هیئت وزیران و آیین نامه اجرایی آن و به منظور ایجاد هماهنگی و همسویی در خصوص تعیین تکلیف اشیاء توقیفی و مرتفع نمودن مشکلات ناشی از عدم وحدت رویه در نحوه کارشناسی و اجرای امور مربوطه در ادارات کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، دستورالعمل زیر جهت اجرا ابلاغ می گردد.

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱- اشیاء توقیفی: آن دسته از اشیاء تاریخی - فرهنگی هستند که به موجب قانون توسط مراجع قضایی، انتظامی، گمرکات و سازمان های دولتی کشف، توقیف و ضبط شده و باید به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تحویل گردد و شامل دسته بندی زیر است:

الف - اشیاء مجاز، آن دسته از اشیاء تاریخی - فرهنگی هستند که زیر خاکی نبوده و به صورت موروثی از نسلی به نسل دیگر منتقل می گردد. خرید و فروش این دسته از اشیا در داخل کشور بلامانع بوده ولی خروج آنها از کشور ممنوع است.

ب- اشیاء غیر مجاز، آن دسته از اموالی هستند که منشأ حصول و به دست آوری آنها حفاری بوده و به عنوان اشیاء زیرخاکی شناخته می شوند. همچنین کلیه عناصر تزئیناتی وابسته به بناهای تاریخی و آثار مسروقه از موزه ها و گالری های داخلی و خارجی نیز در حکم اموال غیر مجاز هستند. این دسته از اشیا در داخل کشور غیر قابل خرید و فروش و خروج آنها از کشور ممنوع است.

ج- اشیاء تقلبی یا جعلی به اشیا یی گفته می شود که در دوره معاصر ساخته شده و از حیث نقوش، خطوط، شکل، جنس، اندازه، حجم و وزن شبیه آثار تاریخی - فرهنگی اصیل بوده یا بدون آن که نمونه اصلی وجود داشته باشد، به عنوان اثر فرهنگی - تاریخی اصیل معرفی شود و علامتی از سوی سازنده یا سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برای تشخیص از اصل بر روی آن حک نشده باشد.

فصل دوم - روش اجرا:

ماده ۲- ادارات کل استانی موظف هستند ظرف ۲۴ ساعت از تاریخ وصول تقاضای کتبی مراجع انتظامی و قضایی و گمرکات نسبت به اعزام هیأتی مرکب از دو نفر کارشناس جهت کارشناسی، امین اموال جهت تحویل اشیا و نماینده یگان حفاظت جهت تأمین امنیت اقدام نماید.

ماده ۳- کارشناسان موظف هستند نسبت به کارشناسی، تفکیک اشیاء مجاز و غیر مجاز و تکمیل صورتجلسه مصور کارشناسی اشیاء توقیفی در ۵ نسخه (پیوست) و ارسال به مرجع درخواست کننده، اداره کل موزه ها، امور حقوقی استان، ذیحسابی و امین اموال تحویل گیرنده اقدام نمایند.

تبصره: ارزیابی ریالی بنا به درخواست مرجع قضایی انجام خواهد شد.

ماده ۴- آن دسته از اشیاء توقیفی که پس از کارشناسی مجاز تشخیص داده شده‌اند نباید توسط سازمان تحویل گرفته شوند مگر آن که به هنگام قاچاق یا خروج غیر قانونی از کشور توقیف شده باشند.

ماده ۵- در صورتی که استان از نیروی کارشناسی کافی و متخصص جهت کارشناسی اشیاء توقیفی برخوردار نباشد، با ارسال درخواست کتبی از توان کارشناسی اداره کل موزه‌ها بهره می‌گیرد. اداره کل موزه‌ها پس از بررسی موضوع نسبت به اعزام کارشناسان متخصص به استان اقدام می‌نماید.

ماده ۶- چنانچه متهم یا مرجع صلاحیت‌دار نسبت به نظر کارشناسی و ارزیابی ریالی انجام شده توسط کارشناسان استان اعتراض نماید، مدیریت استان ضمن اعلام مراتب به اداره کل موزه‌ها، نسبت به درخواست کارشناسی مجدد اشیاء اقدام می‌نماید. اداره کل موزه‌ها پس از دریافت درخواست کارشناسی مجدد از سوی استان، نسبت به اعزام کارشناسان اموال اقدام می‌نماید.

ماده ۷- مدیریت میراث فرهنگی استان با هماهنگی اداره کل امور حقوقی مربوطه، موظف به پیگیری پرونده تا حصول نتیجه نهایی می‌باشد.

ماده ۸- اشیایی که غیر مجاز و یا تقلبی تشخیص داده می‌شوند، تا زمان صدور حکم قطعی دادگاه به صورت امانی تحویل امین‌اموال گردیده و نحوه نگهداری و مراقبت از آن‌ها مشابه سایر اموال فرهنگی - تاریخی خواهد بود.

ماده ۹- پس از تعیین تکلیف اشیاء غیر مجاز به لحاظ قطعیت تعلق آن‌ها به سازمان، واحد تحویل گیرنده امانی مکلف است فهرست مصور اشیاء را جهت اطلاع و اعلام نظر به اداره کل موزه‌ها ارسال نماید.

ماده ۱۰- پس از اعلام نظر اداره کل موزه‌ها امین اموال موظف است طی زمان اعلام شده نسبت به ثبت اشیاء در دفاتر دولتی و اعلام به مراجع ذی‌ربط اقدام نماید.

تبصره: چنانچه واحد تحویل گیرنده امانی در خصوص توزیع اشیاء به سایر استان‌ها پیشنهادی داشته باشد، مراتب را جهت بررسی و دریافت مجوزهای قانونی به اداره کل موزه‌ها اعلام می‌نماید.

ماده ۱۱- بازگرداندن اشیاء مجازی که به اشتباه در سال‌های گذشته توقیف گردیده و به صورت امانی در تحویل امین اموال هستند به مالک اشیاء، پس از تعیین تکلیف و رأی قطعی دادگاه با هماهنگی امور حقوقی و با حضور کارشناسان ذی‌ربط و پس از مطابقت با صورتجلسه توقیف اشیاء امکان‌پذیر است.

ماده ۱۲- این دستورالعمل در ۲ فصل شامل ۱۲ ماده و ۲ تبصره توسط اداره کل موزه‌ها تنظیم گردیده و اجرای کلیه مفاد آن پس از ابلاغ، لازم‌الاجرا است.